

Nr 90.

Ankom till Riksdagens kansli den 6 maj 1911 kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående afstående eller upplåtelse i vissa fall af mark från kronoegendomar.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 3 mars 1911 afåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition, nr 135, har Kungl. Maj:t under återopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att för tiden intill den 1 juli 1912

dels medgifva,

att, då för allmänt ändamål, för hvars tillgodoseende enligt gällande författning enskild man, menighet eller inrättning kan förpliktas afstå eller upplåta jord eller lägenhet, erfordras, att staten tillhörig mark afstås eller upplåtes, Kungl. Maj:t må äga, utan Riksdagens hörande i hvarje särskildt fall, förordna om markens afstående eller upplåtande;

dels ock besluta:

1:o) att för mark, som sålunda afstås eller upplåtes, lösen eller ersättning skall med nedan angifna undantag utgå efter ty i kungl. förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof är föreskrifvet och till beloppet bestämmas, då jord-

område, som skall lösas, är obebyggdt och understiger fem hektar, samt Kungl. Maj:t finner skäligt sådant medgifva, af tre gode män, af hvilka Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet och sökanden, hvar för sig, utse en och domaren i orten den tredje, samt i annat fall af sådan nämnd, som omförmäles i förenämnda kungl. förordning;

2:o) att i fråga om mark, som är afsedd att användas för framdragande af elektrisk ledning, utom hvad i nyssnämnda förordning stadgas, jämväl föreskrifterna i lagen den 27 juni 1902, innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skola lända till efterrättelse;

3:o) att, där Kungl. Maj:t lämnat kommun, enskild person eller bolag tillstånd att inom riket anlägga järnväg, Kungl. Maj:t ock må, där så pröfvas lämpligt och utan afseende därå, om för järnvägens anläggning statsbidrag åtnjutes eller icke, ej mindre medgifva, att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller tillhör någon af de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon af de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, hvilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplåtes utan särskild ersättning till kronan, än äfven tillåta vederbörande att kostnadsfritt för anläggningen begagna sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäcker, som kunna vara disponibla;

4:o) att jämväl i öfrigt, då fråga allenast är om upplåtelse af mark till begagnande för ändamål, som förut nämnts, utan att marken afstås, det må ankomma på Kungl. Maj:t att, där omständigheterna därtill föranleda, medgifva undantag från den under 1:o) angifna regel; samt

5:o) att hvad sålunda stadgats icke har afseende å de i 8 och 12 §§ af lagen den 31 augusti 1907 om stadsplan och tomtindelning berörda fall.

Enligt hvad af förberörda statsrådsprotokoll inhämtas har departementschefen efter gemensam beredning med cheferna för landtförsvares-, civil- och ecklesiasitikdepartementen, med erinran, att 1910 års Riksdag bifallit en af Kungl. Maj:t gjord, tiden intill den 15 maj 1911 afseende framställning af enahanda innehåll som nu ifrågavarande uttalat, att motsvarande medgifvande syntes böra utverkas äfven för tiden efter den 15 nästkommande maj, därvid af skäl, som omnämnts i annat utskottets utlåtande af denna dag (nr 88) tiden för medgifvandet lämpligen borde utsträckas till den 1 juli 1912,

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts för-
varande proposition.

Stockholm den 5 maj 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
